

Slaapplaatsen van Grote Gele Kwikstaarten

Steve Geelhoed & Hans Groot

Overwinterende Grote Gele Kwikken

Afgelopen zomer werden Hans Groot en ik benaderd met het verzoek een schatting te geven van het aantal overwinteraars in het stedelijk gebied van Haarlem. Hans door Ruud Altenburg uit Amsterdam, ik door Martin Poot uit Utrecht. Met hulp van de VZK-mailgroep hebben Hans en ik een eerste poging gedaan om een grove schatting te maken. We kwamen tot een schatting van 20 à 30 in Haarlem overwinterende Grote Gele Kwikken. Onze schatting is gebruikt in overzichtsartikelen die onlangs verschenen in *De Kruisbek* en *De Gierzwaluw*.

De idee was een en ander uit te werken voor een stuk in *Fitis*, maar uit tellingen op (gemeenschappelijke) slaapplaatsen in Utrecht blijkt, dat schattingen aan de hand van losse waarnemingen waarschijnlijk te laag zijn. Daarom willen we proberen slaapplaatsen in de regio in kaart te brengen. Martin Poot uit Utrecht wil proberen tot een landelijk overzicht te komen van het voorkomen van slaapplaatsen en in tweede instantie een beter gefundeerde schatting van het totaal aantal overwinterende Grote Gele Kwikstaarten in Nederland, zowel binnen als buiten de bebouwde kom. Hierbij stellen we aan iedereen de vraag om locaties van (vermoedelijke) slaapplaatsen aan ons door te geven. Dan kunnen we proberen (simultaan)tellingen te organiseren om een beter idee van de aantallen overwinterende Grote Gele Kwikken in de regio te krijgen.

Waar slapen Grote Geles?

Bosjes met over het water overhangende takken langs wateren als kanalen, singels, grachten en vaarten zijn favoriet. Waterzuiveringen zijn ook verdachte plekken om in de gaten te houden. Ook kunnen vogels een slaapplaats vinden onder bruggen of ergens in een nis of afdak van een gebouw, al dan niet nabij water. Een heldere avond zonder wind is het best om slaapplaatsen te vinden. Grote Gele Kwikken duiken doorgaans precies rond zonsondergang in de nabijheid van een slaapplaats op. Tijdens de sociale interacties rond de slaaptakken beginnen vogels soms te zingen. Gezang in de schemering (een enigszins Pimpelmeesachtige opeenvolging van hoge *tzüe*-klanken) is de beste aanwijzing voor de aanwezigheid van een slaapplaats in de buurt.

Achtergrondinformatie op het web

Voor iedereen die meer wil weten over Grote Gele Kwikstaarten in de winter in Nederland zijn recent verschenen artikelen in De Kruisbek en De Gierzwaluw te downloaden.

Voor Amsterdam is in de Gierzwaluw een uitgebreid overzichtsartikel verschenen, met een totaalschatting van het aantal overwinterende vogels in deze stadsregio. Het artikel is te downloaden via: <http://www.illustrated-db-discography.nl/vogels>.

Voor Utrecht is een special verschenen van de Kruisbek met een zestal artikelen over het voorkomen van de Grote Gele Kwikstaart die te downloaden zijn via <http://www.vogelwachtutrecht.nl/>. Deze artikelen behandelen vijftien jaar kanaaltellingen in Utrecht, twintig jaar trektellingen bij Noordhout (inclusief een vergelijking met twintig jaar Parnassia) en meerjarige waarnemingen rond een slaappleats (max. 15 exx). Verder staat er in deze special een totaalschatting voor de stad Utrecht en een overzicht van het in steden overwinteren op landelijke schaal.

Steve Geelhoed, L. Springerlaan 300, 2033 TH Haarlem, 023-5333045
Hans Groot, Jan Luykenstraat 35, 2026 AC Haarlem, 023-5256335

In de AW-duinen werden diverse Bokjes gevangen. Arnoud van den Berg.